

Rektor
Högskolan i Skövde
Box 408
541 28 Skövde

Utvärderingsavdelningen
Karin Järplid Linde
BESLUT

2004-06-29
Reg.nr 641-1972-02

Ansökan om rätt att utfärda lärarexamen

Högskolan i Skövde ges rätt att utfärda lärarexamen.

Ansökan

Högskolan i Skövde har ansökt om rätt att utfärda lärarexamen. För granskning av ansökan har Högskoleverket förordnat följande sakkunniga:

Astrid Pettersson, prorektor, Lärarhögskolan i Stockholm, ordförande
Christina Gustafsson, professor, Uppsala universitet och Högskolan i Gävle
Erika Libeck Lindahl, studerande, Göteborgs universitet
Moira Linnarud, professor, Karlstads universitet
Sture Långström, universitetslektor, Umeå universitet

De sakkunniga har granskat högskolans ansökan med bilagor samt kompletterande material som de begärt in. Vid ett besök på högskolan har samtal förts med representanter för ledning, programansvariga, studenter, lärare och kommuner.

Bedömning

De sakkunniga bedömer att Högskolan i Skövde nu har förutsättningar att ge en lärarexamen som svarar mot de allmänna målen för grundläggande högskoleutbildning samt de kursfordringar och mål som anges i högskoleförordningen för lärarexamen. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Beslut

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas bedömning och beslutar att ge Högskolan i Skövde rätt att utfärda lärarexamen.

Detta beslut har fattats av universitetskansler Sigbrit Franke efter föredragning av utredaren Karin Järplid Linde.

Sigbrit Franke

Karin Järplid Linde

HÖGSKOLEVERKET

BESLUT

2004-06-29

Reg.nr 641-1972-02

Sid 2

Kopia:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Till
Högskoleverket

YTTRANDE

2004-06-24

Yttrande över ansökan om lärarexamen vid Högskolan i Skövde

Högskolan i Skövde har ansökt om rätt att utfärda lärarexamen och för att pröva denna ansökan har Högskoleverket förordnat följande sakkunniga:

Astrid Pettersson, prorektor, Lärarhögskolan i Stockholm, ordförande
Christina Gustafsson, professor, Uppsala universitet och Högskolan i Gävle
Erika Libeck Lindahl, studerande, Göteborgs universitet
Maira Linnarud, professor, Karlstads universitet
Sture Långström, universitetslektor, Umeå universitet

Från Högskoleverket har utredarna Ann-Britt Gabrielsson, projektledare, och Karin Järplid Linde, sekreterare, medverkat.

Bedömargruppen har granskat högskolans ansökningshandlingar med utgångspunkt från kriterierna för prövning av examensrätt samt utifrån de mål för lärarexamen som anges i högskoleförordningen. Den 24 april 2003 genomfördes ett besök då samtal med representanter för ledning, programansvariga, studenter, lärare och kommuner fördes.

Ansvariga vid Högskolan i Skövde har fått möjlighet att faktagranska den beskrivande delen av yttrandet.

Härmed överlämnas vårt yttrande till Högskoleverket.

Astrid Pettersson

Ordförande i bedömargruppen

HÖGSKOLEVERKET

YTTRANDE

2004-06-24

Sid 2

Bedömning av ansökan om lärarexamen vid Högskolan i Skövde

Sammanfattande bedömning

Bedömaregruppen fick ett i huvudsak positivt intryck av lärarutbildningen vid Högskolan i Skövde som har ett starkt stöd från högskolans ledning. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen är väl integrerad och den goda samverkan med kommuner och närliggande universitet och högskolor är en tillgång för verksamheten. För att kunna rekommendera ett bifall av högskolans ansökan om examensrätt ansåg gruppen emellertid att en långsiktig förstärkning av lärarkompetensen i ämnet pedagogik var nödvändig. Högskolan gavs därför möjlighet att komplettera sin ansökan. De kompletterande handlingar som bedömaregruppen tagit del av visar att högskolan vidtagit åtgärder för att skapa kontinuitet och stabilitet inom lärarutbildningen. Den förstärkta lärarkompetensen i pedagogik innebär även en förbättrad forskningsanknytning i ämnet. Gruppen bedömer att Högskolan i Skövde nu har förutsättningar att ge lärarutbildning och föreslår att högskolan ges examensrätt för denna utbildning.

Bakgrund

Högskolan i Skövde har sedan höstterminen 1999 erbjudit lärarutbildning i samarbete med Göteborgs universitet, som godkänner utbildningsplan och utfärdar examen. Sedan drygt 10 år tillbaka har Högskolan i Skövde bedrivit kurser för kompetensutveckling av lärare inriktade mot förskola, grundskola och gymnasieskola. Därutöver genomfördes en vidareutbildning för förskollärare och fritidspedagoger till grundskollärare under perioden 1996-1998, även då i samarbete med Göteborgs universitet. Högskolan i Skövde har profilerat sig mot naturvetenskap och teknik utifrån ett humanistiskt perspektiv. Flera av högskolans program har mångvetenskaplig inriktning och även lärarutbildningen startades med högskolans profil som utgångspunkt. Högskolan i Skövde har utvecklat lärarutbildningen utifrån syftet att skapa en starkt verksamhetsanknuten utbildning med tydlig forskningsanknytning där samspelet mellan teori och praktik betonas.

Organisation

Forsknings- och utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för lärarutbildningen. Till nämnden finns en särskild *Enhet för lärarutbildning* knuten. Enheten samordnar uppdragen vid högskolans tre institutioner: institutionen för kommunikation och information, institutionen för teknik och samhälle samt institutionen för vård och natur. Lärarutbildningens kurser genomförs av respektive institution.

Lärarkompetens och kompetensutveckling

Läsåret 2002–2003 var 44 lärare involverade i lärarutbildningen. Av dessa är 17 disputerade och 11 licentiander eller doktorander. Den sårbarhet som tidigare funnits inom ämnet pedagogik har högskolan minskat genom en principöverenskommelse med Göteborgs universitet. För att garantera en miniminivå på antalet lärare med minst docentkompetens i pedagogik, motsvarande 1,2 heltidsekvivalenter, anställer Högskolan i Skövde tre lärare under tre år. Göteborgs universitet förbinder sig att under motsvarande period bevilja berörda lärare tjänstledighet. T o m 30 juni, 2007 har Högskolan i Skövde förordnat en gästprofessor i pedagogik på 40 procent samt ytterligare två disputerade lärare om 40 procent vardera. För att ytterligare stärka forskningsanknytningen inom pedagogikämnet, är en professorsanställning utlyst och under tillsättning. Lärarnas möjligheter till kompetensutveckling och forskning inom lärarutbildningen motsvarar ca 10 procent av anställningen.

Förordnandena av de tre lärarna t o m juni 2007 visar på en långsiktig plan för lärarutbildningens verksamhet och en minskning av verksamhetens sårbarhet. Bedömargruppen anser att högskolan därmed vidtagit nödvändiga åtgärder för att skapa den kontinuitet och stabilitet inom lärarutbildningen som saknats. Den tid som är avsatt för kompetensutveckling inom lärarutbildningen får dock anses vara lågt tilltagen.

Utbildningens uppläggning, ämnesdjup och ämnesbredd

Lärarutbildningen planeras ha inriktningarna:

- Lärande i tidiga åldrar, 140p
- Naturvetenskap och matematik, 140/180p
- Ledarskap i pedagogiska processer, 180p

Höstterminen 2003 fanns ca 300 registrerade studenter inom lärarutbildningen. Enligt högskolans beräkningar kommer man att årligen registrera 100 nya studenter inom lärarutbildningen totalt. Söktrycket är högt, särskilt inom inriktningen ”Lärande i tidiga åldrar” med 2,9 förstahandssökande per plats. Genomströmningen är hög, 85-90 procent.

Högskolan i Skövde har lagt stark tonvikt vid den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU. Redan under första studieåret erbjuds studenterna VFU motsvarande två dagar per vecka. Detta ger studenterna möjlighet att tidigt i utbildningen diskutera frågor och erfarenheter från VFU vid seminarier. Under VFU knyts studenterna till ett arbetslag vid respektive skola. Högskolans betoning på VFU har gjort att den inom Allmänt utbildningsområde utgör 15p.

Bedömargruppen ser positivt på högskolans strävan att integrera teori och praktik tidigt i utbildningen. Att genomföra VFU redan under första utbildningsåret förefaller vara ett uppskattat och givande inslag.

Forskningsanknytning

I arbetet med utvecklingen av den nya lärarutbildningen har forskningsanknytningen varit prioriterad. De nyligen förordnade lärarna samt den utlysta professorsanställningen i pedagogik innebär att forskningsanknytningen i hela lärarutbildningen förstärks. För att på sikt få fler disputerade lärare ges några adjunkter möjlighet att inom anställningen delta i forskarutbildningen på deltid. Vad beträffar studenternas examensarbeten så kommer handledarkompetensen att öka i takt med att fler disputerade lärare blir involverade i utbildningen. I samarbete med Göteborgs universitet, Högskolan i Borås och Högskolan i Trollhättan/Uddevalla planerar högskolan att från höstterminen 2004 starta en forskarskola i utbildningsvetenskap.

Utökningen av lärarstaben inom pedagogikämnet utgör en viktig förstärkning av ämnets forskningsanknytning, som hittills framstått som relativt svag.

Kvalitetsarbete, utvärdering och studentmedverkan

Vid högskolan finns ett system för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling med genomtänkt strategi för kvalitetsarbete integrerat i övrigt utvecklingsarbete.

Kursvärderingar genomförs efter varje delkurs och man har kontinuerliga schemalagda möten där lärare och studenter träffas för att diskutera utbildningsfrågor. Både skriftliga och muntliga utvärderingar förekommer och särskilda schemalagda programrådsmöten hålls med valda studentrepresentanter. Lärarna för uppföljande samtal med studenterna och studievägledare finns att tillgå centralt på högskolan.

Bedömargruppens intryck är att studenterna har goda möjligheter att påverka sin utbildning. Såväl det formella som informella studentinflytandet fungerar väl. Studenterna vittnar om ett intresse för och möjligheter till att aktivt medverka i utbildningens utformning. Kursvärderingssystemet förefaller fungera bra med efterföljande återkoppling till studenterna.

Samverkan med kommuner

Högskolan i Skövde har under planeringsstadiet av lärarutbildningen bedrivit ett nära samarbete med kommunala företrädare och skolchefer i regionen. Som exempel på vägledande principer för utbildningens utformning lyfter högskolan fram:

- Spridning av VFU i hela Skaraborgsregionen. Högskolan samarbetar i dagsläget med 14 av 15 kommuner i regionen. Tillgången på arbetslag har varit större än efterfrågan.
- Utformning av VFU i nära samarbete med ansvariga i kommunerna. Mål och utformning av samarbetet diskuteras kontinuerligt med kommunala företrädare.
- Kompetensutveckling för yrkesverksamma lärare vid VFU-skolorna erbjuds genom lärarutbildningskurser på distans eller halvfart.

Bedömaregruppen ser positivt på att högskolan redan i ett tidigt skede utvecklat ett nära samarbete med kommuner och skolchefer i regionen, ett samarbete som förefaller berika båda parter.

Internationalisering

Högskolans styrelse har fattat beslutet att när kurslitteratur finns tillgänglig på svenska och engelska så ska den senare användas. För närvarande används engelsk litteratur främst inom matematik och naturvetenskap. Högskolan i Skövde kommer från och med höstterminen 2004 att delta i ett samarbete inom ramen för Nordplus, vilket avser gemensam kursutveckling om värdefrågor samt student- och lärarutbyte. Samarbetet sker mellan 12 lärosäten i de fem nordiska länderna. I övrigt finns för närvarande inga särskilda avtal för lärarutbildningen beträffande lärar- och studentutbyten med andra länder. Möjligheten till internationella utbyten som samordnas centralt vid lärosätet finns.

Bedömaregruppen anser att engelsk kurslitteratur kan användas i betydligt större utsträckning än vad som idag är fallet, främst på de lägre utbildningsnivåerna. Det är angeläget dels för att ge studenterna viktig kunskap om centrala begrepp och engelsk terminologi, dels för att vänja studenterna vid internationell kurslitteratur för att underlätta övergången till högre utbildningsnivåer.

Bibliotek, informationsteknik och lokaler

Vid Högskolan i Skövde har studenter och lärare tillgång till ett nybyggt bibliotek med elektroniska tidskrifter och relevanta databaser. I biblioteket finns ca 300 läsplatser och studierum. Studenterna ges även möjlighet till undervisning i informationsökning.

Biblioteket är en värdefull resurs och infrastruktur i fråga om datortillgång och lokaler är tillfredsställande.